

ска предъ вратитѣ на Цариградъ и разположилъ главната си квартира предъ Влахернския дворецъ. Тутакси той поканилъ при себе си патриарха и нѣкои велможи, а когато тѣ се явили, той пожелалъ да види самия императоръ Романъ. Съ надежда, че ще дойдатъ до споразумение за миръ, Романъ приель предложението за свидане. Въ опредѣления денъ, правейки молитви заедно съ патриарха въ Влахернската светина, той се приготвялъ за срѣща съ страшния царь на българите. Ала Симеонъ ги накаралъ да го чакатъ четири деня. Едва на 9 септември той се явилъ на условеното място при Космидионъ, въ горната часть на Златния рогъ, съпровожданъ отъ огромна войска: неговите тѣлохранители имали едни златни, други сребърни копия и щитове, и всички били окованы въ желязни брони. Свидането станало край брѣга на площадката, къмъ която прилепнала императорската триера. Симеонъ, въ това време почти 60-годишенъ старецъ, заповѣдалъ най-първо на своите хора да огледатъ площадката, за да се предпази отъ засада; следъ това слѣзълъ отъ коня и се приближилъ до императора. За разговора имъ знаемъ само, че предъ императора Симеонъ укорявашъ патриарха за враждебното му къмъ него разположение и когато Николай почналъ да говори нѣщо за своите молитви, Симеонъ прекъсналъ речта му съ думитѣ: „Отъ твоите молитви е убитъ мой конь“ (при Ахелой²⁹).

Свидането не довело до миръ, понеже българскиятъ царь изисквалъ твърде много. Симеонъ отново отстѫпилъ отъ града назадъ, защото трѣбвало да отложи окончателното осъществяване на своите планове за по-късно време. Отъ една страна, развалили се преговорите съ арабите поради византийското злато, отъ друга — нуждно било да се освободи отъ новия врагъ въ тила. Веднага щомъ се завърналъ въ България, Симеонъ пакъ изпратилъ голѣма войска противъ отметналия се срѣбъски жупанъ; ала при наблизаването на българите Захарий избѣгалъ въ Хърватско; жупаните били строго наказани и страната опустошена. Отъ Сърбия българите подъ началството на Алогоботура се насочили противъ хърватите, най-силните членове на западния съюзъ, но били напълно разбити (около 925 год.³⁰).

Между това войната съ византийците все още продължавала. На 926 година една войска отъ македонски славяни предприела нападение на Солунъ. Гръцкото крайбрѣжно население избѣгало на островите и останало тамъ до смъртта на Симеона. Напразно патриархъ Николай се мѣчелъ съ две послания да склони българския царь за миръ³¹.

Срѣдъ приготовления за голѣми предприятия Симеонъ умрѣлъ на 27 май 927 година.

Българската държава достигнала при Симеона такива размѣри, каквито по-късно вече никога нѣмала. Отъ едно сравнение на съставения по заповѣдъ на императора Левъ Философъ (886—912) описъ на епископствата въ империята съ описа на българските епископства при царь Петра, сина на Симеона, се вижда най-добре при другите откъслечни сведения, до колко Симеонъ е увеличилъ получената по наследство държава. При императора Левъ византийците владѣели въ Европа почти цѣла Тракия до линията, прекарана отъ Созополь на Понта презъ Верея (Стара-Загора) до малката крепост Констанция, близо до изворите на Марица, сѫщо тѣй Родопа, македонските крайбрѣжия съ Сересъ и Солунъ, цѣла Тесалия, Епиръ и цѣлата брѣгова страна на Албания. Симеонъ завоювалъ по-голѣма част отъ Тракия, заселъ македонските крайбрѣжни области недалечъ отъ стените на Солунъ, покорилъ северна Тесалия съ градовете Петра при Олимпъ и Стагъ при Пеней, Епиръ съ Янина, Бутротонъ и Химера до околностите на Артенския заливъ и адриатическото крайбрѣжие отъ устието на Калама срещу Корфу до устието на Дринъ, освенъ Драчъ, който си оставалъ постоянно византийски.